

SAMENHANG (connection)

Elementen die thematisch bij elkaar horen hebben visueel een connectie met elkaar qua gelijke kleur of vorm of plaatsing. Elementen vormen een geheel ("don't feel scattered"). Bij het ontwerpen van meerdere pagina's zijn er dezelfde elementen gebruikt tussen de pagina's. Deze zijn consistent toegepast.

Gestaltwetten

- **Kleur:** Elementen met dezelfde kleur worden gezien als bij elkaar horend
- **Nabijheid:** Elementen die dicht op elkaar staan worden beschouwd als een geheel
- **Gelijkheid:** Elementen die dezelfde kenmerken hebben worden waargenomen alsof ze bij elkaar horen.
- **Geslotenheid:** Elementen die dicht op elkaar staan worden beschouwd als een geheel. Losstaande elementen als individueel

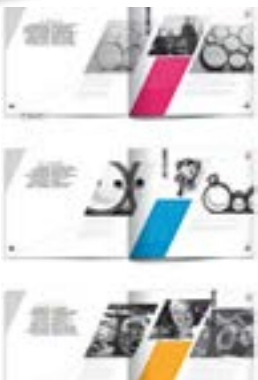
GROEPEREN
Zo krijgt het fietsje meer aandacht.

ZELFDE STIJL FOTOS foto's van dezelfde fotoshooting, kleuren zijn gelijk (b.v. zwart/wit, duotone).

HERHALING

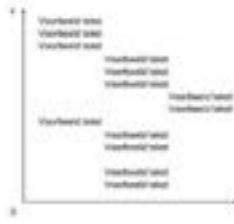

UITLIJNEN (alignment)

Alle elementen zijn zorgvuldig geplaatst en met elkaar verticaal en horizontaal uitgelijnd. Er is geen opgesloten ruimte ("trapped space").

Gestaltwetten

- **Positie:** Elementen die horizontaal of verticaal op dezelfde as staan worden waargenomen op hetzelfde niveau.

DUIDELIJK UITLIJNEN Geeft structuur. Niet duidelijk uitgelijnde elementen ogen besluiteloos en onzeker.

GEEN TRAPPEN
In typografie of afbeeldingen.

NIET TE STRENG Anders voelt het zo geforceerd.

ONRUSTIG Vermijd het plaatsen van linksgelijnde tekst naast een verticale blok.

BENADRUKKEN (priority)

Bekijk je ontwerp van een afstand: is een duidelijke hiërarchie tussen de elementen? Is er een aangename visual flow of wordt je blik uit het ontwerp gestuurd? Door een visuele element te benadrukken of met lijnen creëer je een aandachtspunt en leidt je de kijker door het beeld. Elementen kunnen in een compositie opvallen door grootte, kleur of positie.

Gestaltwetten

- **Grootte:** Elementen met dezelfde grootte bepalen de mate van belangrijkheid
- **Intensiteit:** Elementen met bepaalde intensiteit bepalen de mate van belangrijkheid
- **Contrast:** Elementen die er anders er uit zien dan hun omgeving worden als eerste opgemerkt

EEN ELEMENTEN DUIDELIJK BENADRUKKEN
Zoals een dominante afbeelding of titel.

VOORKOM OPGESLOTEN RUIMTE
Het komt benauwend over.

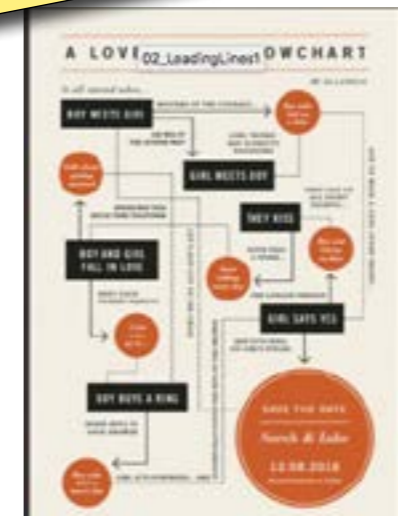
FOCUS Bepaalde elementen in een layout leiden het kijken. Het is van belang het interesse van de kijker binnen het vlak te houden.

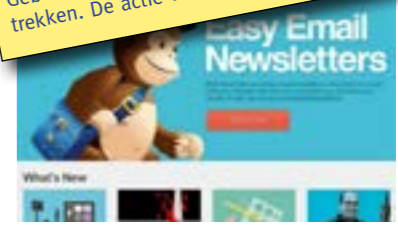
SPANNING
Voeg verrassende elementen toe.

LEADING LINE Leid de kijker door het beeld

CALL TO ACTION
staat bovenaan de pagina, boven de fold. Gebruik contrast en grootte om aandacht te trekken. De actie tekst moet duidelijk zijn.

LAYOUT

Oppervlakten waarop punten, lijnen, vlakken, interactieve elementen en teksten geordend worden. Dat zorgt voor hiërarchie, waardoor de lezer weet wat het belangrijkste en wat minder belangrijk is en waar hij of zij moet beginnen.

Links: "10 Rules of Composition All Designers Live By" <https://designschool.canva.com/blog/visual-design-composition>
Krause, T (2004). "design basics index". howdesign
"10 Design and Layout Principles" <http://www.slideshare.net/lorielue/10-design-and-layout-principles-guaranteed-to-improve-your-website-v2>

DE DOEL VAN EEN GRID

Het doel bij het ontwerpen van een grid is om een consequent, logische armatuur te creëren die ons helpt de inhoud op een makkelijke manier te kunnen plaatsen zonder de layout van elke pagina opnieuw te moeten bedenken.

Regelmaat + Herhaaling = Herkenbaarheid

Voordelen

- Houvast voor ontwerper en gebruiker.
- Herkenbaarheid en kwaliteit (bij serie-ontwerpen zoals krant, tijdschrift, nieuwsbrief, etcetera).
- Bespaart tijd (als de grid opgezet is voor alle pagina's/schermen/uitgaves).

Nadeel

- Kan teveel gaan dicteren (waardoor een ontwerp voorspelbaar en saai kan worden).

BREAKING THE GRID
Kunst is te weten wanneer het grid los te laten.

SOORTEN GRIDS

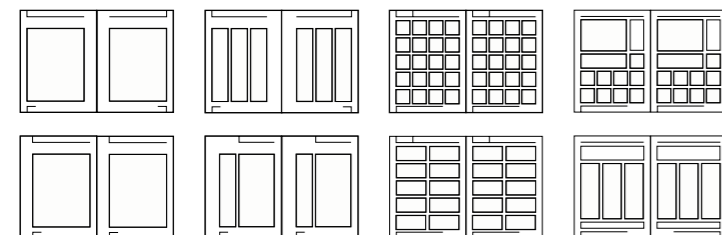
Manuscript grid   **Kolommen grid**   **Modulair grid**   **Hierarchisch grid**

Een rechthoek
(Boeken, brochures, nieuwsbrieven, essays)

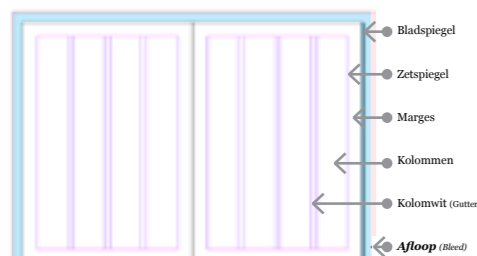
Verticale kolommen
(Boeken, tijdschriften, kranten, websites, etc)

Kolommen & rijen
verdeeld in vakken
(Meervoudig gebruik)

Kolommen & rijen
verdeeld in 'zones'
(Website, tijdschrift)

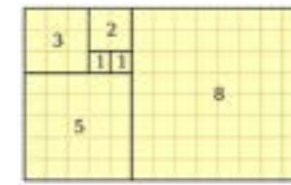
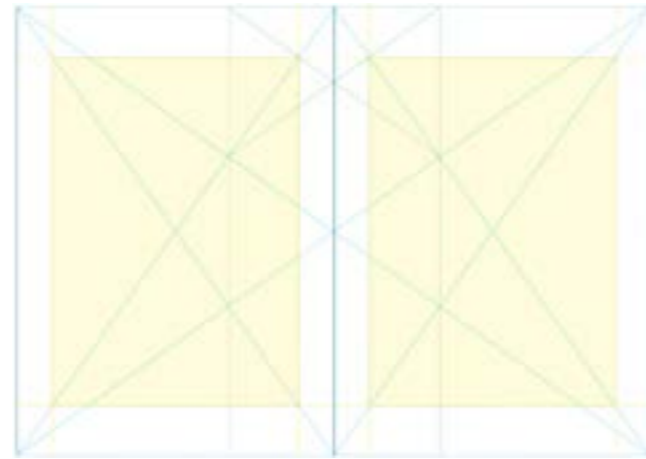
ANATOMIE

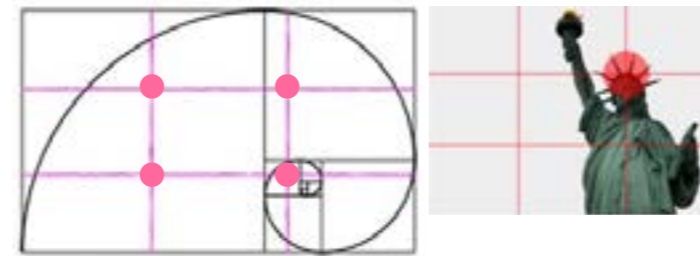
GRIDS & VERHOUDINGEN

Golden Ratio: 1,618

Van de Graaf - de zetspiegel

Regel van derden

GRID

Een vast patroon van horizontale en verticale lijnen waarop de inhoud (tekst en of afbeelding) wordt gepositioneerd. Structuur door het op een orderlijke manier plaatsen en schalen van stukken informatie ten opzichte van elkaar. Dit helpt de kijker om de betekenis beter te begrijpen.

TWAALF KOLOMMEN
Eindeloos variëren.

MEERDERE KOLOMMEN
geven meer flexibiliteit.

SYMMETRICAL GRID
en gelijke blokken voor een gebalanceerd layout.

DIAGONAAL GRID
prettig voor dit image-heavy layout.

GEBUIK WITRUIMTE
voor een meer spannend layout of visuele "pauzen".

The typographic grid is a proportional regulator for composition, tables, pictures, etc. ... The difficulty is: to find the balance, the maximum of conformity to a rule with the maximum of freedom. Or: the maximum of constants with the greatest possible variability.
• Karl Gerstner, 1961

DAG JEZELF UIT
ontwerp een nieuwe grid systeem.

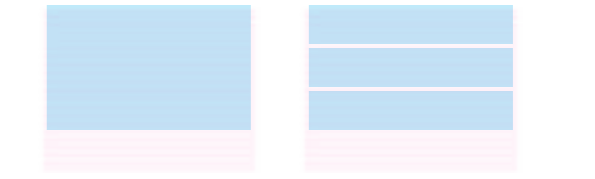
MINDER KOLOMMEN
zijn simpeler.

JE EIGEN GRID MAKEN

Stap 1: Units vaststellen   Stap 2: Baseline vaststellen

Stap 3: Fields vaststellen, dan verdeel je met de regel van derden

Stap 4: Kolommen bepalen   Stap 5: Regions (gebieden) bepalen

Units zijn het kleinste verticale deel van de pagina (oftwel, units meet je in de breedte), waarop de kolommen in de pagina gebouwd zijn. Units zijn meestal te smal om text in te passen.

Kolommen zijn groepen van units, gecombineerd zodat er werk-bare gebieden ontstaan voor de presentatie van inhoud. De meeste tekstkolommen, hebben bijvoorbeeld twee units of meer nodig om te kunnen gebruiken. Een gridsysteem met zestien units kun je combineren tot acht kolommen van twee units, of vier kolommen van vier units, enzovoorts.

Velden (fields) zijn horizontale verdelingen van de pagina, (oftewel, je meet ze in de hoogte). Velden helpen je als ontwerper om elementen op de Y-as te plaatsen. Je kunt ze op vele manieren uitrekenen, maar de meest effectieve methode is gewoon de gulden snede.

Regions zijn gebieden van gelijksoortige kolommen die de onderdelen van de pagina vormen. Bijvoorbeeld, de eerste vier kolommen van een pagina worden gebruikt om inhoud weer te geven, en de andere kolommen worden gebruikt voor navigatie, instellingen, etc.

Gutters zijn de lege ruimtes tussen de units en de kolommen. Als je units combineert tot kolommen absorberen ze de tussenliggende gutters, maar niet de ruimte links van de meest linkse unit, of de ruimte rechts van de meest rechtse unit.

Margins zijn de ruimtes buiten een unit of een column, **Padding** is ruimte binnen een column. Margins worden meestal gebruikt om gutters te maken, terwijl padding vaak gebruikt wordt om een kleine, zichtbare inset te maken bij een blok text, of een beeld in een column.

